

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obo/8/2019
Identifikačné číslo spisu: 7017200201
Dátum vydania rozhodnutia: 24.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7017200201.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Veselej Zemaníkovej a členiek senátu Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Kataríny Pramukovej v spore žalobcu: Najlepšia ochrana spotrebiteľa - NOS, občianske združenie, so sídlom Farská 25, Nitra, IČO: 42 337 135, zastúpeného advokátkou JUDr. Zuzanou Bartovú, so sídlom Farská 25, Nitra, proti žalovanému: Norbert Maurer - M - Credit, s miestom podnikania Olšovany 154, IČO: 44 560 834, zastúpeného advokátom Mgr. Marcelom Fandákom, LL.M., so sídlom Kováčska 40, Košice, o určenie nekalých obchodných praktík, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 31. decembra 2018, č. k. 1Cb/1/2017-80, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu Košiciach z 31. decembra 2018, č. k. 1Cb/1/2017-80 v napadnutej časti vo výrokoch 1/ a 2/ mení tak, že žalobu zamietá.

II. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 31. decembra 2018, č. k. 1Cb/1/2017-80

1/ určil, že poskytovanie pôžičiek žalovaným bez povolenia pre iného veriteľa udeleného Národnou bankou Slovenska je nekalou obchodnou praktikou;

2/ zakázal žalovanému poskytovanie pôžičiek bez povolenia pre iného veriteľa udeleného Národnou bankou Slovenska;

3/ určil, že zmluvy o splátkovej úhrade dlhu sú neprijateľné zmluvné podmienky;

4/ zakázal žalovanému používať zmluvy o splátkovej úhrade dlhu;

5/ určil, že zmluvy o inkasnej službe sú neprijateľné zmluvné podmienky;

6/ zakázal žalovanému používať zmluvy o inkasnej službe a

7/ priznal žalobcovi náhradu trov konania.

2. Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobcom je právnická osoba založená na ochranu práv spotrebiteľa a žalovaným je fyzická osoba - podnikateľ, ktorý poskytuje pôžičky podľa ustanovenia

§ 657 a nasl. Občianskeho zákonníka s lehotou splatenia nepresahujúcou 3 mesiace, čím mal preukázanú legitimitáciu strán sporu.

2.1. Z predložených dôkazov vyplynulo, že žalovaný k zmluvám o pôžičke uzatvára aj dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov podľa § 551 Občianskeho zákonníka. Z dohody o zrážkach zo mzdy uzatvárannej žalovaným malo rovnako vyplývať, že žalovaný uzatvára aj zmluvy o splátkovej úhrade dlhu a zmluvy o inkasnej službe.

2.2. Súd prvej inštancie s odkazom na údaje vyplývajúce z konkrétnej zmluvy predloženej stranami uviedol, že pri pôžičke poskytnutej žalovaným vo výške 400,- eur, dohodnuté úroky predstavovali sumu 36,52 eur (celková dlžná suma tak predstavovala sumu 436,92 eur), s tým, že splatnosť poslednej splátky je dňa 26. novembra 2016.

2.3. Z dohody o zrážkach zo mzdy vyplývalo, že žalovaný mal ako veriteľ proti dlžníkovi pohľadávku vyplývajúcu z tejto zmluvy o pôžičke v celkovej výške 756,- eur, čo predstavuje nárast dlžnej sumy oproti sume vyplývajúcej zo zmluvy o pôžičke. K zmene dlžnej sumy mohlo dôjsť len zmluvami uvedenými v dohode o zrážkach zo mzdy, ktoré majú ako deň uzavretia zmlúv deň 27. novembra 2016 predstavujúci nasledujúci deň po splatnosti poslednej splátky pôžičky. Zmluvami o splátkovej úhrade dlhu a o inkasnej službe žalovaný podľa krajského súdu mení zmluvné podmienky vyplývajúce zo zmluvy o pôžičke.

2.4. Zároveň krajský súd poukázal na znenie čl. XIV. zmluvy o pôžičke, podľa ktorého dlžník podpisom zmluvy potvrdzuje prevzatie karty splátok od veriteľa. Z karty splátok vyplýva, že obsahuje 2 varianty splatnosti úveru. Podľa variantu č. 1 je splatnosť úveru 3 mesiace a je splatný v troch splátkach a podľa variantu č. 2 v mesačných splátkach 9 mesiacov, s tým, že posledná 10. splátka predstavovala zvyšok úveru. Z uvedeného podľa krajského súdu jednoznačne vyplynulo, že žalovaný uzatvára ako veriteľ spotrebiteľské zmluvy s dobou splatnosti dlhšou ako tri mesiace.

3. Súd prvej inštancie na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že žalovaný v spotrebiteľských zmluvách požaduje zaplatenie vyššej odplaty než je maximálna prípustná výška odplaty podľa § 1a ods. 2 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Rovnako tak v zmluve o pôžičke žalovaný požaduje pre prípad nesplnenia zmluvnej povinnosti dlžníkom zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorej výšku (0,07 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania) súd prvej inštancie vyhodnotil ako neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie záväzku, čo predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

3.1. K uzatváraniu zmlúv o splátkovej úhrade dlhu a zmlúv o inkasnej službe žalovaným - ktorými sa mení zmluva o pôžičke tak, že sa navyšuje suma dlhu - krajský súd uviedol, že veriteľ na ich základe požaduje od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých nebol pred uzavretím zmluvy informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve a za ktoré spotrebiteľ nedostáva protiplnenie. Uvedené tak predstavuje podľa § 53 ods. 4 písm. v/ Občianskeho zákonníka neprijateľnú zmluvnú podmienku, a preto súd prvej inštancie vo výroku rozsudku určil, že zmluvy o splátkovej úhrade dlhu a zmluvy o inkasnej službe sú neprijateľnými zmluvnými podmienky a podľa § 305 ods. 3 C.s.p. zakázal žalovanému uvedené neprijateľné zmluvné podmienky používať.

3.2. Zároveň krajský súd skonštatoval, že žalovaný poskytuje pôžičky, ktoré majú charakter spotrebiteľskej zmluvy, bez povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska, čím obchádza právne predpisy upravujúce ochranu spotrebiteľa. Preto vo svojom rozhodnutí určil, že poskytovanie pôžičiek žalovaným bez povolenia pre iného veriteľa udeleného Národnou bankou Slovenska je nekalou obchodnou praktikou, a v súlade s ustanovením § 305 ods. 3 C.s.p. mu zakázal predmetnú nekalú obchodnú praktiku používať.

3.3. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania.

4. Proti tomuto rozsudku podal dňa 18. februára 2019 v rozsahu výrokov 1/, 2/ a 7/ odvolanie žalovaný, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4.1. Žalovaný v odvolaní namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p.), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

(odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.).

5. Odvolateľ označil za nesprávny záver súdu prvej inštancie, že poskytovaním pôžičiek, ktoré majú podľa krajského súdu spotrebiteľský charakter, bez povolenia Národnej banky Slovenska obchádza právne predpisy na ochranu spotrebiteľa. Predmetné pôžičky poskytuje na základe živnostenského oprávnenia s dobou splatnosti do 3 mesiacov. Preto sa na ním poskytované pôžičky uzatvárané podľa § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka vzťahujú len ustanovenia Občianskeho zákonníka a nemajú charakter spotrebiteľských úverov, a preto sa na ne nevzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Žalovaný uviedol, že nie je možné ho považovať za „iného veriteľa“ v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto nie je možné sa na ním poskytované pôžičky pozeráť optikou právnych predpisov upravujúcich ochranu spotrebiteľa.

5.1. Žalovaný namietal, že poskytuje pôžičky len s dobou splatnosti kratšou ako 3 mesiace, a preto nepotrebuje pre svoju podnikateľskú činnosť povolenie Národnej banky Slovenska a nepotrebuje byť zapísaný v zozname iných veriteľov podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Ani z karty splátok nie je podľa jeho názoru preukázané, že by poskytoval pôžičky s dobou splatnosti dlhšou ako 3 mesiace. K dohode o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uviedol, že pri nej došlo k administratívnej chybe v časti v nej uvedených zmlúv o splátkovej úhrade dlhu a inkasnej službe, ako aj v časti celkovej výšky nesplatennej pohľadávky, pričom ani z nej nemožno dospieť k záveru, že by poskytoval pôžičky s dlhšou dobou splatnosti ako 3 mesiace, a teda že by poskytoval zmluvy, ktoré by mali spotrebiteľský charakter, a na ktoré by sa vzťahovali právne predpisy upravujúce ochranu spotrebiteľa.

5.2. Poskytovanie pôžičiek nepovažuje žalovaný za nekalú obchodnú praktiku, keďže má za to, že svojim klientom poskytuje pôžičky komplexne, v zmluvách nie sú obsiahnuté neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by znevýhodňovali postavenie dlžníka, a ktoré by boli voči nemu neprimerané. Pôžičky poskytuje podľa relevantných ustanovení Občianskeho zákonníka, a preto nemôžu mať charakter spotrebiteľských úverov.

5.3. Zároveň odvolateľ namietal, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu nespĺňa požiadavky podľa § 220 C.s.p., keď jeho tvrdenie, že do dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov sa iba nedopatrením obchodníka a administratívnej sily dostal aj údaj o splátkovej úhrade dlhu a o zmluve o inkasnej službe, vyhodnotil ako účelové, pričom sa nevysporiadal s jeho argumentáciou, že uvedené zmluvy neuzatvára. Taktiež sa súd prvej inštancie nevysporiadal s okolnosťou týkajúcou sa rozloženia splátok podľa tzv. karty splátok, a nevysvetlil, prečo nepovažuje v konkrétnom prípade za správne rozloženie mesačných splátok v počte troch splátok, z ktorých prvé dve sú vo výške 40,- eur a posledná tretia vo výške 356,92 eur, a prečo prijal záver, že takéto nerovnomerné rozloženie splátok nasvedčuje tomu, že žalovaný poskytuje pôžičky s dobou splatnosti dlhšou ako 3 mesiace.

6. Žalobca navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací [podľa § 34 v spojení s § 31 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“)] prejednal odvolanie žalovaného podľa ustanovenia § 379 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), a dospel k záveru, že podané odvolanie je čiastočne dôvodné.

8. Odvolací súd uvádza, že je viazaný rozsahom odvolania, tak ako to výslovne uviedol žalovaný. Predmetom odvolacieho prieskumu sú tak výlučne výrok 1/ rozsudku o určení nekalej obchodnej praktiky, výrok 2/ o zákaze používania nekalej obchodnej praktiky a výrok 7/ o trovách konania.

8.1. Výroky 3/, 4/, 5/ a 6/ rozsudku súdu prvej inštancie nenapadol žalovaný odvolaním, preto v tejto časti nadobudol rozsudok krajského súdu právoplatnosť márnym uplynutím lehoty na podanie odvolania.

8.2. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti, že námietka nedostatočného odôvodnenia rozsudku krajského súdu sa týka predovšetkým tej časti rozhodnutia, v ktorej je napadnutý rozsudok právoplatný (viď bod 8.1. vyššie). V tejto časti žalovaný napáda len odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, pričom podľa ustanovenia § 358 C.s.p. odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V predmetnej časti tak odvolací súd nie je oprávnený zaoberať sa argumentáciou žalovaného.

9. Vo vzťahu k odvolaním napadnutým výrokom rozsudku krajského súdu v nadväznosti na argumentáciu žalovaného je predmetom odvolacieho prieskumu posúdenie, či spadá pod vymedzenie iného veriteľa podľa § 2 písm. c/ zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý potrebuje povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska.

10. Úvodom odvolací súd poukazuje na skutočnosť uvedenú žalobcom v žalobe, že zmluvy o pôžičke, ktoré uzatvára žalovaný, spĺňajú kritérium spotrebiteľských zmlúv s poukazom na znenie ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Žalovaný pritom spadá pod definíciu dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, keďže podľa výpisu zo živnostenského registra je predmetom jeho podnikateľskej činnosti poskytovanie úverov alebo pôžičiek.

10.1. Prihliadajúc na vyššie uvedené je podľa názoru odvolacieho súdu až nepochopiteľné tvrdenie odvolateľa, že ním uzatvárané zmluvy nemajú spotrebiteľský charakter, a že sa na ne nevzťahujú právne predpisy upravujúce ochranu spotrebiteľa. Práve naopak, na zmluvy uzatvárané žalovaným je nevyhnutné potrebné aplikovať právnu úpravu obsiahnutú v ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ako aj v osobitných predpisoch upravujúcich ochranu spotrebiteľa (napr. zákon č. 205/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) a vo svetle právnej úpravy zameranej na ochranu spotrebiteľa je nevyhnutné posudzovať, či žalovaný nepoužíva obchodné praktiky, ktoré sú nekalé.

11. Zo skutkového stavu ustáleného súdom prvej inštancie v nadväznosti na právoplatné výroky 3/, 4/, 5/ a 6/ jeho rozsudku má odvolací súd za preukázané, že žalovaný formálne poskytuje fyzickým osobám pôžičky, ktoré podľa zmluvy o pôžičke (čl. II bod 1/ zmluvy o pôžičke predloženej žalobcom) poskytujú na dobu neprevyšujúcu 3 mesiace.

11.1. Avšak z karty splátok tvoriacej súčasť žalovaným uzatváranej zmluvy o pôžičke vyplýva, že existujú 2 rôzne varianty na splatenie požičanej sumy zo strany dlžníka, a to vo variante č. 1 v troch mesačných splátkach a vo variante č. 2 v desiatich splátkach.

11.2. Súd prvej inštancie mal taktiež z dohody o zrážkach zo mzdy preukázané, že žalovaný uzatvára so spotrebiteľmi po uzavretí zmluvy o pôžičke aj zmluvu o splátkovej úhrade dlhu a zmluvu o inkasnej službe predpokladanú aj žalovaným používanou kartou splátok, ktorými dochádza jednak k zvýšeniu dlžnej sumy, ako aj predĺženiu obdobia nad 3 mesiace, na ktoré žalovaný poskytuje peňažné prostriedky.

12. Z uvedeného dôvodu je aj podľa odvolacieho súdu nepochybné, že žalovaný reálne poskytuje spotrebiteľom peňažné prostriedky na základe zmluvy o pôžičke na dobu dlhšiu ako 3 mesiace, a preto tak ako to nepriamo vyplýva z napadnutého výroku krajského súdu (keďže to vo svojom odôvodnení výslovne neuviedol), žalovaným poskytované pôžičky majú charakter spotrebiteľského úveru s poukazom na § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, keď jeho aplikáciu vzhľadom na vyslovený záver o dĺžke obdobia - na ktoré žalovaný ako podnikateľ poskytuje spotrebiteľom peňažné prostriedky - nevyučuje ustanovenie § 1 ods. 3 písm. l/ zákona o spotrebiteľských úveroch. V tejto časti preto nemôže obstať argumentácia odvolateľa.

13. Napriek uvedenému však odvolací súd nepovažuje výrok rozsudku súdu prvej inštancie o určení nekalej obchodnej praktiky (vrátane súvisiaceho výroku o zakázaní jej používania) za vecne správny, nakoľko vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

14. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15. V časti, v ktorej súd prvej inštancie určil, že poskytovanie pôžičiek žalovaným bez povolenia pre iného veriteľa udeleného Národnou bankou Slovenska je nekalou obchodnou praktikou, krajský súd aplikoval ustanovenie § 2 písm. c/ zákona o spotrebiteľských úveroch v znení citovanom žalobcom v žalobe, podľa ktorého sa iným veriteľom rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok

uvedených v § 1 ods. 3 písm. c/, f/ a l/, pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a/, b/, d/, e/, g/ až k/ a m/ až r/; za iného veriteľa sa nepovažuje banka, pobočka zahraničnej banky a finančná inštitúcia podľa osobitného predpisu, ktorá má povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska.

15.1. Odvolací súd uvádza, že sa jedná o znenie ustanovenia § 2 písm. c/ zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 1. januára 2013 do 31. marca 2015.

15.2. S účinnosťou od 1. apríla 2015 bolo znenie § 2 písm. c/ zákona o spotrebiteľských úveroch zmenené novelou uskutočnenou zákonom č. 35/2015 Z. z., na základe ktorej sa iným veriteľom rozumie právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. c/, f/ a l/, pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a/, b/, d/, e/, g/ až k/ a m/ až r/; za iného veriteľa sa nepovažuje banka, pobočka zahraničnej banky a finančná inštitúcia podľa osobitného predpisu, ktorá má povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska.

15.3. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu bolo potrebné na rozhodovanú vec aplikovať znenie ustanovenia § 2 písm. c/ zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 1. apríla 2015, a to aj s prihliadnutím na deň podania žaloby (14. október 2016), ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v konaní boli stranami predložené zmluvy o pôžičke uzatvorené v roku 2016. Na túto skutočnosť pritom upozornil žalovaný krajský súd už vo svojom vyjadrení k žalobe z 23. novembra 2016 (viď č. I. 35 a nasl. súdneho spisu).

16. Ustanovenie § 2 písm. c/ zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 1. apríla 2015 definuje iného veriteľa výlučne ako právnickú osobu za splnenia ostatných podmienok uvedených v predmetnom ustanovení.

16.1. Žalovaný však nie je právnickou osobou, ale fyzickou osobou - podnikateľom, ktorý podniká na základe živnostenského oprávnenia, a preto s účinnosťou od 1. apríla 2015 nemôže mať postavenie iného veriteľa v zmysle § 2 písm. c/ zákona o spotrebiteľských úveroch, a to ani v prípade, ak ním poskytované pôžičky napĺňajú definíciu spotrebiteľského úveru podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

17. Odvolací súd zároveň uvádza, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie nemohol byť žalovaný zapísaný v registri iných veriteľov, a to ani vtedy ak by mu Národná banka Slovenska udelila povolenie pre iného veriteľa podľa predpisov účinných do 31. marca 2015, a preto objektívne nebolo možné určiť ako nekalú obchodnú prax poskytovanie pôžičiek žalovaným bez povolenia pre iného veriteľa udeleného Národnou bankou Slovenska.

17.1. V tejto súvislosti poukazuje na znenie prechodného ustanovenia § 25f ods. 4 druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch k úpravám účinným od 1. apríla 2015 (zavedeným novelou uskutočnenou zákonom č. 35/2015 Z. z.), podľa ktorého inému veriteľovi, ktorý je fyzickou osobou, a ktorý poskytoval úvery alebo pôžičky k 1. aprílu 2015 podľa predpisu účinného do 31. marca 2015, sa zruší k 31. augustu 2015 zápis v registri veriteľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery podľa § 20 v znení účinnom do 31. marca 2015.

18. Na základe uvedeného odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú žalobu žalobcu v časti, v ktorej sa domáhal, aby súd určil, že poskytovanie pôžičiek žalovaným bez povolenia pre iného veriteľa udeleného Národnou bankou Slovenska je nekalou obchodnou praxou, a aby zakázal používanie uvedenej (nekalej) obchodnej praxe.

19. Zároveň odvolací súd konštatuje, že konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských zmluvách s výnimkou dokazovania (§ 303 ods. 2 C.s.p.), sudcovskej koncentrácie konania (§ 303 ods. 4 C.s.p.) a osobitnej úpravy pojednávania (§ 304 C.s.p.) predstavuje klasické sporové konanie, v ktorom je súd viazaný žalobným návrhom žalobcu (§ 216 ods. 1 C.s.p.), a v ktorom nemôže v konaní nahrádzať úkony žalobcu.

19.1. Uvedené znamená, že odvolací súd nemohol po vyslovení záveru o tom - že žalovaného, nemožno považovať za iného veriteľa podľa § 2 písm. c/ zákona o spotrebiteľských úveroch - rozhodnúť, či nie je možné posudzovať jeho podnikanie s poukazom na iné postavenie definované zákonom o

spotrebiteľských úveroch, keďže bol viazaný žalobným návrhom, ako ho vymedzil žalobca.

20. Záverom odvolací súd do pozornosti, že nekalou obchodnou praktikou sa rozumie konanie predávajúceho, majúce vplyv na ekonomické správanie a rozhodovanie spotrebiteľa a implikujúce rozpor s požiadavkami odbornej starostlivosti (a s dobrými mravmi). Následkom použitia nekalej obchodnej praktiky je vždy konkrétne ekonomické rozhodnutie spotrebiteľa sprevádzajúce konkrétne štádium spotrebiteľského právneho vzťahu. V tomto kontexte platí, že test nekalosti praktiky možno vykonať s poukazom na skúmanie skutočnosti, či by bez použitia konkrétnej obchodnej praktiky spotrebiteľ ekonomické rozhodnutie urobil. Z uvedeného okrem iného plynie, že nekalá obchodná praktika má vždy vplyv na vôľu spotrebiteľa, pričom rozdielna je len miera intenzity ovplyvnenia vôle spotrebiteľa, a to aj v závislosti od skutočnosti, či ide o klamlivú alebo agresívnu nekalú obchodnú praktiku. Práve vplyv na vôľu spotrebiteľa poukazuje na nevyhnutnosť účinku a následku použitia nekalej obchodnej praktiky aj na platnosť právneho úkonu ako takého. Nekalé obchodné praktiky sa spájajú s ktorýmkoľvek štádiom zmluvného vzťahu, a teda sú aktuálne tak pri jeho vzniku, trvaní, ako aj zániku a z hľadiska ich účinkov možno vždy hovoriť o rozhodnutiach spotrebiteľa, ktoré by tento bez aplikácie nekalých obchodných praktík neurobil (k tomu vid' aj Števíček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I., II. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 660).

20.1. V rozhodovanej veci žalobca a ani krajský súd neuviedli, či žalobou vymedzené konanie žalovaného spĺňa vyššie uvedené predpoklady, a či poskytovanie pôžičiek spotrebiteľom predstavuje konanie, ktoré by mohlo ovplyvniť ekonomické správanie a rozhodnutie spotrebiteľa, ktoré by inak nebol urobil.

20.2. Zároveň odvolací súd uvádza, že nie je možné stotožňovať posudzovanie nekalých obchodných praktík v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských zmluvách podľa § 301 a nasl. C.s.p. s vykonávaním dohľadu nad finančným trhom, ktorého vykonávanie podľa § 23 zákona o spotrebiteľských úveroch patrí do právomoci Národnej banky Slovenska a nie do právomoci súdu v civilnom sporovom konaní.

21. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Preto odvolací súd rozsudok krajského súdu vo výroku, ktorým určil, že poskytovanie pôžičiek žalovaným bez povolenia pre iného veriteľa udeleného Národnou bankou Slovenska je nekalou obchodnou praktikou; a vo výroku, ktorým zakázal žalovanému poskytovanie pôžičiek bez povolenia pre iného veriteľa udeleného Národnou bankou Slovenska, zmenil tak, že žalobu žalobcu v tejto časti zamietol (§ 388 C.s.p.).

22. O náhrade trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 a ods. 3 C. s. p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 2 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žiadna strana nemá právo na náhradu trov konania s poukazom na to, že každá zo strán mala v spore len čiastočný úspech.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej môže podať dovolanie strana, v neprospech ktorej bol rozsudok vydaný, v lehote dvoch mesiacov odo dňa jeho doručenia oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 C.s.p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je

dovolaťom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ a b/ C.s.p.).

Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.